

Innhold

Forord	9
1. Ytringsfrihet i Norge: debattens grenser og rommet for kunnskap	11
<i>Marte Mangset, Arnfinn H. Midtbøen og Kjersti Thorbjørnsrud</i>	
Utgangspunkt	12
Ytringsfrihet og offentlighet – sosiologiske perspektiver	15
Offentlighetens infrastruktur	19
Ytringsfrihet i akademia	22
En note om datagrunnlag og metode	25
Bokens oppbygning og bidrag	26
Avslutning	29
Referanser	31
2. Holdninger til ytringsfrihet i Norge: et nytt kart og kompass	33
<i>Dag Wollebæk, Kjersti Thorbjørnsrud og Kari Steen-Johnsen</i>	
Gamle og nye skillelinjer i synet på ytringsfrihet	35
Fra to dimensjoner til fire posisjoner	38
Hvordan vi måler dimensjonene	40
Hva vår analyse kan si noe om	41
De fire posisjonene og trusler mot ytringsfrihet og samfunnsdebatt	42
Hvordan henger synet på ytringsfriheten sammen med demografiske kjennetegn?	47
Hvordan henger synet på ytringsfriheten sammen med politiske preferanser?	49
Avslutning	53
Referanser	55
3. En endret offentlighet? Holdninger til og erfaringer med ytringsfrihet i 2013–2020	57
<i>Kari Steen-Johnsen, Audun Fladmoe og Gard Løken Frøvoll</i>	
De siste tiårenes ytringsfrihetsdebatter	58
Stabil støtte til ytringsfriheten som prinsipp, men økende varsomhet for krenkelse av minoriteter	60
Mange er forsiktige med offentlige ytringer, men det er ingen gjennomgående tendens til mer selvbegrensning	65
Flere har observert ubehagelige kommentarer og trusler	68
Avslutning	71
Referanser	74

4. Hvem deltar i den nye offentligheten? Aktive nettdebattanter og deres holdninger	76
<i>Audun Fladmoe, Kari Steen-Johnsen og Bernard Enjolras</i>	
Politisk polarisering og offentlig debatt	78
Hvordan studere aktive nettdebattanter?	79
Hvem er de aktive nettdebattantene i Norge?	80
Hvor står de aktive nettdebattantene politisk?	83
Hva mener de aktive nettdebattantene om ideologiske stridsspørsmål? ...	85
En polarisert og intens ytringsfrihetsdebatt?	87
Avslutning	91
Referanser	93
5. Kampen i gråsonene av debatten: en studie av deltakere i opphetede og aggressive nettdebatter	95
<i>Marjan Nadim og Kjersti Thorbjørnsrud</i>	
Grenseoverskridende nettatferd	97
Hvorfor kommunikasjon på nettet ofte blir opphetet og aggressiv	98
Om debattantene i studien	101
Debattantenes prosjekter inn i nettdebattene	102
Hvordan legitimerer debattantene grenseoverskridende innlegg?	106
Ulike former for grenseoverskridelser	108
Avslutning	109
Referanser	112
6. Tillit til mediene. Falske nyheter og partiske journalister?	113
<i>Hallvard Moe, Audun Fladmoe, Kjersti Thorbjørnsrud og Ulrik Finstad</i>	
Tillit, informasjonsfrihet og kritisk sannhetssøken	116
Falske nyheter: et lite problem for mange, et stort problem for noen	118
Høyere tillit til mediene generelt, og aller mest til de mediene vi bruker selv	121
Høyere tillit til journalisters upartiskhet, men stadig er mange skeptiske ..	126
Avslutning	130
Referanser	131
7. Forskere i offentligheten: Hva motiverer dem, og hva frykter de?	134
<i>Marte Mangset, Arnfinn H. Midtbøen, Kjersti Thorbjørnsrud og Dag Wollebæk</i>	
Samfunnsoppdrag og grenser for formidling	136
Forskningsformidling: hvor, hvor ofte – og hvorfor ikke?	137
Forskere på kontroversielle felt – fortellinger om formidlingsbarrierer og -insentiver	140
Avslutning	151
Referanser	153

8. Politisk meningsmangfold og ytringsfrihet i akademia	155
<i>Johannes Due Enstad og Kjersti Thorbjørnsrud</i>	
Perspektiver på forskerroller, politisk homogenitet, blindsoner og dogmatisme	157
Resultater av spørreundersøkelsen: politisk orientering, syn på meningsmangfold og ytringsrom	161
Hva forteller migrasjons- og kjønnsforskerne?	165
Oppfattes politisk homogenitet som et problem, og i så fall på hvilke måter?	168
Avslutning	176
Referanser	177
9. Finansieringssystemer og faglige «stammekriger»: en trussel mot ytringsfrihet i akademia?	180
<i>Marte Mangset, Arnfinn H. Midtbøen og Dag Wollebæk</i>	
Akademiske stammer og territorier	182
Konfliktfylt kjønnsforskning – en styrke eller svakhet for ytringsklimaet? ..	186
Fra steile fronter til respektert mangfold i innvandringsforskningen?	191
Klimaforskning – et felles paradigme og håndterlige konflikter?	195
Skiller innvandrings-, kjønns- og klimafeltene seg ut?	198
Avslutning	201
Referanser	203
Appendiks: Data og metode	204
Om prosjektet	204
Befolkningsundersøkelsen og aktive nettdebattanter	206
Akademia-undersøkelsen: forskerne i offentligheten	209
Kvalitative data	212
Om måling av politiske holdninger i representative befolkningsundersøkelser	215
Tabeller og figurer, kapittel 2	217
Tabeller og figurer, kapittel 3	220
Tabeller og figurer, kapittel 4	224
Tabeller og figurer, kapittel 6	229
Tabeller og figurer, kapittel 7	233
Tabeller og figurer, kapittel 8	235
Referanser	236
Forfattere	237